

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Teisingumo ministerijai

2016-04-08

Nr. (18-2)-D8-2648

I

Nr.

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Aplinkos ministerija, vykdydama Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pavedimą, informintą Vyriausybės kanclerio 2015 m. gruodžio 14 d. rezoliucija Nr. 13-4418, pateikti Vyriausybei siūlomus teisės aktų projektus atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komiteto 2015 m. gruodžio 9 d. posėdžio protokolo Nr. 107-P-29 sprendimą, parengė ir teikia derinti Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 6, 11, 15, 16, 17, 18, 22, 24, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-1425 2 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Sodininkų bendrijų įstatymas) projektą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. liepos 1 d. nutarimo Nr. 725 „Dėl įgaliojimo suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 6, 11, 15, 16, 17, 18, 22, 24, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo 12 straipsnio 4 dalies nuostatas“ pripažinimo netekusius galios“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Sodininkų bendrijų įstatymo projekto tikslas – teisiškai sureguliuoti nuostatas dėl sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų, naudojamų keliams (gatvėms) eksploatuoti ar tiesti, ar žemės sklypų su juose esančiais keliais (gatvėmis) kadastrinių matavimų atlikimo ir įregistravimo Nekilnojamojo turto registre, dėl vietinės reikšmės kelių (gatvių) projektavimo, tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų finansavimo, kad būtų galima Vyriausybės nustatyta tvarka vykdyti šių žemės sklypų perdavimą savivaldybėms patikėjimo teise – gatvėms ir vietiniams keliams tiesti ir eksploatuoti.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetas, svarstydamas parlamentinės kontrolės klausimą „Dėl Sodininkų bendrijų įstatymo įgyvendinimo“, konstatavo Sodininkų bendrijų įstatymo 2 straipsnio 1 dalies ir 12 straipsnio 4 dalies nuostatų neatitikimus, todėl 2015 m. gruodžio 9 d. protokolu Nr. 107-P-29 nutarė siūlyti Vyriausybei pateikti svarstyti Sodininkų bendrijų įstatymo pakeitimus suderinus 2 straipsnio 1 dalies ir 12 straipsnio 4 dalies nuostatas dėl Sodininkų bendrijų įstatymo įgyvendinimo, kartu pakeisti ar pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. liepos 1 d. nutarimą Nr. 725 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 6, 11, 15, 16, 17, 18, 22, 24, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo 12 straipsnio 4 dalies nuostatas“. Sodininkų bendrijų įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių perdavimo programą tvirtina Vyriausybė, o 12 straipsnio 4

dalis nuostatos sudaro prielaidas minėtą programą tvirtinti Vyriausybės įgaliotai institucijai, nes nurodyta, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2015 m. liepos 31 d. patvirtina Sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių perdavimo programą ir nustato bendrijos bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių, kaip nekilnojamojo turto objektų, formavimo ir jų kadastrinių matavimų tvarką.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2015 m. liepos 1 d. nutarimu Nr. 725 „Dėl įgaliojimo suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 6, 11, 15, 16, 17, 18, 22, 24, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo 12 straipsnio 4 dalies nuostatas“ įgaliojo Aplinkos ministeriją patvirtinti sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių perdavimo programą. Pažymėtina, kad sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų, naudojamų keliams (gatvėms) eksploatuoti ar tiesti, ar žemės sklypų su juose esančiais keliais (gatvėmis) kadastrinių matavimų atlikimas ir jų įregistravimas Nekilnojamojo turto registre – Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos, VĮ Registrų centro kuruojamos sritys, todėl aplinkos ministro įsakymu tvirtinti sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių perdavimo programą būtų nelogiška, kaip ir pavesti ministerijoms ir kitoms Aplinkos ministerijai nepavaldžioms įstaigoms vykdyti joms priskirtas funkcijas. Nekilnojamojo turto objektų formavimo ir jų kadastrinių matavimų tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534, todėl nustatyti atskiros sodininkų bendrijose bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių, kaip nekilnojamojo turto objektų, formavimo ir jų kadastrinių matavimų tvarkos nėra pagrindo. Valstybinės žemės sklypų ar jų dalių perdavimo savivaldybėms patikėjimo teise tvarka nustatyta Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr. 1418. Pagal minėtas taisykles praktikoje savivaldybėms patikėjimo teise perduodami valstybinės žemės sklypai gatvėms ir vietiniams keliams tiesti ir eksploatuoti, taip pat valstybiniai žemės sklypai, kuriuose yra keliai (gatvės).

Atkreiptinas dėmesys, jeigu būtų patvirtinta sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių perdavimo programa, sodininkų bendrijose vidaus keliais užimtų valstybinės žemės sklypų perdavimas savivaldybėms Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr. 1418 patvirtintų Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklių nustatyta tvarka būtų neįmanomas, nes vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, reglamentuojančio žemės nuosavybės, valdymo ir naudojimo santykius, žemės tvarkymą ir administravimą Lietuvos Respublikoje, 7 straipsnio 2 dalies 2 punktu, valstybinės žemės sklypai perduodami savivaldybėms patikėjimo teise Vyriausybės nutarimais gatvėms ir vietiniams keliams, tačiau ne vidaus keliams. Tas pats įtvirtinta Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 32 punkte, pagal kurį savivaldybių savarankiškoji funkcija – savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas. Pažymėtina, kad šalies didžiuosiuose miestuose ir jų priemiesčiuose yra sodininkų bendrijų, virtusių gyvenamaisiais kvartalais be gyvenimo kokybę užtikrinančios aptarnavimo infrastruktūros, todėl sodininkų bendrijose, kurios yra gyvenamosios vietovės, keliai (gatvės) neturėtų būti priskiriami vidaus keliams, kadangi dauguma sodininkų bendrijose keliais (gatvėmis) užimtos valstybinės žemės nuosavybės teise nepriklauso sodininkų bendrijoms, jų sodininkų bendrijos netvarko ir neišsipirko iš valstybės. Be to, kai kurios savivaldybės sodų bendrijose

esančius kelius (gatves) yra perėmusios į savo balansą. Manytume, kad atsakingos institucijos turėtų spręsti šių kelių priskyrimo vietinės reikšmės keliams klausimą.

Sodininkų bendrijų įstatymo projekte siūloma numatyti, kad savivaldybėms perduodamų patikėjimo teise sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų, naudojamų keliams (gatvėms) eksploatuoti ar tiesti, ar žemės sklypų su juose esančiais keliais (gatvėmis) kadastriniai matavimai ir įregistravimas Nekilnojamojo turto registre būtų finansuojami iš savivaldybių lėšų. Siūlomos nuostatos neprieštarautų Sodininkų bendrijų įstatymo 28 straipsniui dėl sodininkų bendrijų rėmimo būdų iš savivaldybių biudžetų.

Siekiant proporcingai ir skaidriai paskirstyti lėšas sodininkų bendrijose vietinės reikšmės kelių tvarkymui ir priežiūrai, siūloma numatyti, kad sodininkų bendrijose vietinės reikšmės kelių (gatvių) projektavimo, tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbai būtų finansuojami iš valstybės biudžeto tikslinių asignavimų, kurie planuojami ir paskirstomi savivaldybėms iš Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų, skirtų vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti. Pažymėtina, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimu Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“, 8.2 papunktyje numatyta Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšas, skirtas savivaldybės vietinės reikšmės keliams (gatvėms), naudoti kelių (gatvių) projektavimui, tiesimui, rekonstravimui, taisymui (remontavimui) ir priežiūrai.

Apibendrinami tai, kad Sodininkų bendrijų įstatymo nuostatos dėl sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių perdavimo programos ir sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių, kaip nekilnojamojo turto objektų, formavimo ir jų kadastrinių matavimo tvarkos tvirtinimo dėl išvardintų priežasčių yra netikslingos ir neįgyvendinamos, siūlome 12 straipsnio 4 dalį pripažinti netekusia galios. Atitinkamai siūlome pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. liepos 1 d. nutarimą 725 „Dėl įgaliojimo suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 6, 11, 15, 16, 17, 18, 22, 24, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo 12 straipsnio 4 dalies nuostatas“.

Minėti projektai neprieštarauja Šešioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programai, patvirtintai Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Projektuose naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nenumatoma.

Projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje, teikti išvadoms gauti Susisiekimo, Žemės ūkio, Finansų ministerijoms, Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos, Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos, VĮ Registrų centrui, Lietuvos savivaldybių asociacijai, sodininkams atstovaujančioms organizacijoms.

Projektams pritarė Finansų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Lietuvos sodininkų draugija, Lietuvos sodininkų bendrijų asociacija, Vilniaus susivienijimai „Sodai“. Projektai suderinti su Susisiekimo ministerija, Nacionaline žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, VĮ Registrų centru, iš dalies suderinti su Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, Kauno susivienijimu „Sodai“, Sodininkų bendrijų asociacija „Vakarai“. Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, pateikti derinimo pažymoje (pridedama).

Projektus parengė Aplinkos ministerijos Saugomų teritorijų ir kraštovaizdžio departamento (direktorius Vidmantas Bezaras, tel. 8 706 63624, el. p. vidmantas.bezaras@am.lt) Kraštovaizdžio skyriaus (vedėjas Gintautas Gruodis, tel. 8 706 63612, el. p. gintautas.gruodis@am.lt) vyriausiasis specialistas Gintautas Mečinskas, tel. 8 706 63615, el. p. gintautas.mecinskas@am.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 2, 6, 11, 15, 16, 17, 18, 22, 24, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo 2 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

2. Sodininkų bendrijų įstatymo projektas, 2 lapai.

3. Sodininkų bendrijų įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

4. Nutarimo projektas, 1 lapas.

6. Aiškinamasis raštas, 7 lapai.

6. Derinimo pažyma, 7 lapai.

7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2015 m. gruodžio 14 d. pavedimo Nr. 13-4418 kopija, 1 lapas.

8. Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komiteto 2015 m. gruodžio 10 d. rašto Nr. S-2015-7917 kopija, 1 lapas.

9. Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komiteto 2015 m. gruodžio 9 d. posėdžio protokolo Nr. 107-P-29 išrašas, 1 lapas.

Aplinkos viceministras

Linas Jonauskas

G. Mečinskas, 8 705 63615, el. p. gintautas.mecinskas@am.lt